

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Institution: Fiskeridirektoratet

Initialer: /LEJ

Sagsnr.: 2010-01530

Dato: Juli 2010

Referat af møde i § 7-udvalget den 15. juni 2010

Deltagere:

Niels Barslund

Max Thomsen

Leif Skytt

Kaare M. Ebert

Steffen Toft Jensen

Jan Steinbring Jensen

Allan Buch

Nadia Juhl

Niels Erik Jensen

Vagn Gram

Willy Nielsen

Sten W. Laursen

Harry Lorentzen

Arne Rusbjerg

Josianne Støttrup

Hanne Nicolajsen

Anders Koed

Peter Geertz-Hansen

Dorte Bekkevold

Birgit Bolgann

Mik Jensen

Maria Krohn

Lene Jensen Scheel-Bech

Organisation:

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark

Dansk Kystfiskerforening

Danmarks Sportsfiskerforbund

Danmarks Sportsfiskerforbund

Skov- og Naturstyrelsen

Danmarks Fiskeriforening

Danmarks Fiskeriforening

Danmarks Fiskeriforening

Dansk Amatørfiskerforening

Dansk Amatørfiskerforening

Landbrug & Fødevarer

Dansk Fritidsfiskerforbund

Dansk Fritidsfiskerforbund

DTU, Aqua, Charlottenlund

DTU, Aqua, Hirtshals

DTU, Aqua, Silkeborg

DTU, Aqua, Silkeborg

DTU, Aqua, Silkeborg

Fiskeridirektoratet (formand)

Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratet (referent)

Mødet var indkaldt ved mail af 20. maj med følgende dagsorden:

1. Drøftelse af forhold vedrørende den igangværende fiskepleje, herunder Status for Fiskeplejen
2. Orientering om Natura 2000
3. Orientering om status vedr. gennemførelse af foranstaltningerne til genopretning af bestanden af europæisk ål, herunder om forventet tilskud fra EU's Fiskerifond til udsætning af ål.
4. Drøftelse af udkast til oplæg til Temadag om fremtidens Fiskepleje.
5. Fiskeridirektoratets rapport om Fiskerikontrol 2009
6. Orientering om godkendelse af nyt el-fiskeudstyr.
7. Orientering siden sidst
8. Eventuelt
- 9.

Pkt. 1. Forhold vedr. den igangværende fiskepleje, herunder Status for Fiskeplejen

Birgit Bolgann bød velkommen til mødet og til nyt medlem fra Danmarks Sportsfiskerforbund, Steffen Toft Jensen.

Den udsendte Status for Fiskeplejen giver en god beskrivelse af de forskellige projekter og økonomien for fiskeplejen i 2009. Endvidere har DTU, Aqua som et supplement udsendt 2 udvalgte historier fra Fiskeplejen 2009, som en slags appetitvækker for projekterne under Fiskeplejen. Materialet kan findes på hjemmesiden fiskepleje.dk. **Kaare M. Ebert** var glad for de gode og letlæselige beskrivelser af fiskeplejeprojekter, som Danmarks Sportsfiskerforbund har efterspurgt.

Pkt. 2. Orientering om Natura 2000

Maria Krohn orienterede om Natura 2000, jf. vedlagte notat om Natura 2000-planlægningen og den fiskeriforvaltningsmæssige opfølgning. I henhold til habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet skal hvert medlemsland i EU udpege et netværk af beskyttede områder, som herefter er beskyttet efter krav og vilkår i direktiverne. I Danmark er det Miljøministeriet, som er ansvarlig for udpegning af beskyttelsesområder. Status er, at der er udpeget 252 Natura 2000-områder, hvoraf ca. 90 områder har marine naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget, dvs. de fleste områder er udpeget på landjorden. Miljøministeriet er ansvarlig for, at der udarbejdes forvaltningsplaner for samtlige områder – disse foreligger nu i udkast. Miljømålsloven beskriver hvad en plan skal indeholde. Sektormyndighederne, herunder Fødevareministeriet, og kommunerne skal følge op på planerne. Fødevareministeriet har således forvaltningsmæssige forpligtelser i henhold til habitatdirektivet, som er implementeret i fiskeriloven, og er ansvarlig for den fiskerimæssige regulering i områderne, herunder bl.a. til at lave en vurdering af, om en given aktivitet er forenelig med de hensyn, der skal tages til beskyttelse af området.

De såkaldte vandplaner kører parallelt med Natura 2000 planerne.

Fødevarerministeriet har udarbejdet en handleplan, dvs. en strategi for, hvordan man løfter forpligtelserne i henhold til habitatdirektivet og fiskeriloven. Der er tale om at udbygge vidensgrundlaget om det enkelte Natura 2000 område, omkring udpegningsgrundlaget og aktiviteten. I den forbindelse har Fødevarerministeriet etableret et ”Dialog-forum”, med deltagelse af forskellige interesserede organisationer. Organisationer, der som udgangspunkt ikke ønsker at deltage i møderne kan i stedet komme på udsendelseslisten og således følge med i arbejdet. Formålet med Dialogforum er at skabe gennemsigtighed på området, idet man tager udgangspunkt i konkrete Natura 2000 områder og ud fra en faglig drøftelse vurderer det eksisterende vidensgrundlag eller mangel på viden for det pågældende område.

Pkt. 3. Orientering om status vedr. gennemførelse af foranstaltningerne til genopretning af bestanden af europæisk ål, herunder om forventet tilskud fra EU’s Fiskerifond til udsætning af ål

Birgit Bolgann henviste til, at den fremtidige åleudsætning skal medvirke til bestandsgenopretning i henhold til forordningen om foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæisk ål samt den danske åleforvaltningsplan, som er godkendt af Kommissionen. Der arbejdes i øjeblikket på, at der kan opnås EU-støtte til åleudsætningerne, som indgår i bevaringsforanstaltningen i henhold til den danske åleforvaltningsplan. Der forventes således udsat ål med henblik på opfyldelse af dette mål i planen. Disse ål skal i henhold til åleforvaltningsplanen og forordningen udsættes i ferskvandsområder. DTU Aqua anbefaler, at der i forhold til EU-støttede åleudsætninger åbnes op for at åleudsætningerne også kan ske i marine områder. Baggrunden er, at undersøgelser foretaget af DTU Aqua viser, at ålene vokser og overlever godt i de marine områder. Derfor er der, på trods af at der i mange danske kystnære marine områder foregår et fiskeri efter ål, god ræson i at udsætte ål i marine områder, da der fra udsætninger hér, vil være en væsentlig produktion af blankål, som udvandrer mod gydepladserne. Desuden forventes en del af de udsatte ål at vandre til ferskvand, og vil således på denne måde bidrage til at forøge udvandring af blankål fra ferskvand.

I Danmark er der tradition for, at åleudsætninger under fiskeplejen fortrinsvis foregår i marine/brakvandsområder. På baggrund af oven for nævnte undersøgelser samt med henblik på at bevare samarbejdet og kontinuiteten i forhold til fritidsfiskerne i saltvand fastholdes et vist niveau af udsætning i marine områder. Disse udsætninger vil fortsat skulle finansieres fuldt ud af fiskeplejemidlerne. Hvis der f.eks. udsættes ca. 300.000 stk. ål i marine områder i 2010 vil der i forhold til de afsatte midler være behov for et ekstrabeløb (på ca. 200.000 kr.), som foreslås bevilliget af de midler, der er overført i forbindelse med besparelser på Handlingsplanen 2009.

Harry Lorentzen havde forstået på sidste møde, at åleudsætningerne fortsat skulle udsættes i marine områder, men var senere blevet oplyst om, at der kun skulle udsættes i ferskvand, hvorfor der nu kan være problemer med at finde folk til at foretage udsætningerne i marine områder. Mente at kommunikationen herom havde svigtet. **Birgit Bolgann** beklagede, at det ikke gik tydeligt igennem, at der i henhold til såvel forordningen som den danske åleforvaltningsplan skal sættes ud i ferskvand med henblik på at flytte udsætningerne fra at komme fiskeriet til gode til at komme bestanden til gode. Da undersøgelser viser, at udsætning i brakvand også kommer bestanden til gode, vil der måske være basis for at se på mulighederne for at være mere fleksible omkring udsætning i forhold til forvaltningsplanen. Dette vil dog i forhold til EU ikke være helt enkelt, da der er tale om

justering i forhold til det, der fremgår af den plan, der er godkendt for Danmark, men vil være et element, som der vil blive arbejdet videre med. **Arne Rushjerg** fandt det fornuftigt at fortsætte udsætning i saltvand også i forhold til opbakningen. **Vagn Gram** havde skrevet ud til de lokale foreninger, at der forventes udsat ca. 3-400.000 stk. ål i marine områder – resten i ferskvand. **Kaare M. Ebert** fandt, at der godt kan sættes ud i saltvand, men at konsekvensen evt. kan blive flere restriktioner for fiskeriet i saltvand. **Anders Koed** oplyste, at DTU, Aqua hurtigst muligt vil melde ud, hvor udsætningerne finder sted i marine områder.

Leif Skytt bemærkede, at mange store lande fortsat fanger glasål til eksport. Mente, at eksport ud af EU var stoppet med forordningen. Ål reeksporteres til Europa, hvorved prisen på ål stiger. **Niels Erik Jensen** var ligeledes utilfreds med, at vrede franske ålefiskere ved at blokere en havn har fået EU til at åbne op for, at Frankrig kan eksportere store mængder glasål til Østen. Mente kun, at glasål må fanges til genudsætning i Europa eller til akvakultur. **Birgit Bolgann** nævnte, at der i henhold til forordningen fortsat er mulighed for en mindre eksport af glasål. Endvidere reguleres den internationale handel/eksport gennem CITES, hvor der fastsættes en kvote for glasåleeksport fra EU. Det er korrekt, at den franske åleforvaltningsplan blev godkendt under et vist tidspres i forhold til højsæson for glasålfiskeriet. **Allan Buch** bemærkede, at man hermed gerne vil sende et signal til Fødevareministeriets departement og Fiskeridirektoratet om, at det ikke er rimeligt at man behandler visse landes åleforvaltningsplaner på denne måde. **Anders Koed** nævnte, at ålen nu er på den danske rødliste over ferskvandsarter, som er kritisk truet. (*Rødlisten over ferskvandsfisk indgår i en samlet dansk rødliste, som er en fortegnelse over de danske plante- og dyrearter, der er blevet rødlistevurderet. At rødlistevurdere vil sige at foretage en vurdering af plante- og dyrearternes risiko for at uddø i Danmark*).

Birgit Bolgann oplyste, at Fiskeridirektoratet har modtaget en henvendelse fra Danmarks Fiskeriforening med anmodning om, at erhvervsfiskerne får samme mulighed som fritidsfiskerne for at anvende krogliner – samme antal og periode, dvs. fra 1. oktober til 30. april. Fiskeridirektoratet vil overveje ansøgningen. **Vagn Gram** og **Harry Lorentzen** spurgte, om der var omsætningsforbud for erhvervs- og bierhvervsfiskere, som fisker på samme vilkår for fiskeriet som fritidsfiskere (størrelse, antal, lukket periode). Og om bierhvervsfiskere kan fiske i forbudsperioden. **Birgit Bolgann** svarede, at erhvervs- og bierhvervsfiskere, som fisker på fritidsfiskervilkår med de 6 kasteruser, skal indberette deres fangster og må omsætte fangsten. Erhvervs- og bierhvervsfiskeri skal udøves fra et registreret fartøj og de må ikke være fritidsfiskere. Fangsten sælges til en godkendt opkøber eller de selv omsætter fangsten og selv indberetter. Der er to slags regler for erhvervsmæssigt ålefiskeri– 1)de erhvervs- og bierhvervsfiskere, som har en decideret åletilladelse må fiske med deres tildelte åleredskaber hele året. 2) de erhvervs- og bierhvervsfiskere, som får mulighed for at fiske med 6 kasteruser (til eget forbrug) må ikke fiske i stop-perioden fra den 10. maj til og med den 31. juli.

Kaare M. Ebert spurgte til en opgørelse over den samlede ålefangst. Fiskeridirektoratet oplyste, at den samlede registrerede ålefangst i 2008 udgjorde 460 t og i 2009 466 t. **Kaare M. Ebert** bemærkede, at da den samlede ålefangst fra 2008 til 2009 ikke viste nogen nedgang, slog han fast, at det var beklageligt, at forvaltningen ikke regulerer fiskeriet efter fangst men udelukkende efter fiskerindsatsen. Anførte, at åleplanens intentioner dermed ikke opfyldes. **Allan Buch** bemærkede, at re-

gulingen i forhold til forordningen og forvaltningsplanen sker i forhold til indsatsen og ikke i forhold til mængden. Indsatsreduktionen sker i forhold til redskaberne, dvs. når en fisker holder op, udgår redskaberne. **Arne Rusbjerg** fandt det betænkeligt, at fritidsfiskerne ikke kan opnå ændringer, f.eks. at få mulighed for at bruge ruser i forbudsperioden til andet end ål ved at tilpasse rusen, hvis erhvervsfiskerne kan opnå ændringer i forhold til de gældende åleregler. **Niels Barslund** mente, at hvis åleplanen skal virke, skal der flere begrænsninger til og ikke flere personer til at fiske ål.

Pkt. 4. Temadag om Fremtidens Fiskepleje den 4. september

Der skal i år udarbejdes en ny 3-årig Handlingsplan for Fiskeplejen 2011-2013. Med henblik på input hertil, nye ideer mv. er der under Handlingsplanen for i år planlagt en såkaldt Temadag for Fremtidens Fiskepleje, som finder sted den 4. september på Scandic Bygholm i Horsens. DTU, Aqua har lavet et oplæg med ideer og forslag til program. Forslag og bemærkninger modtages gerne senest den 25. juni, således at invitationer kan sendes ud inden sommerferien. Der vil være plads til max 150 personer. Fiskeridirektoratet vil sørge for at kommuner og miljøcentre mfl. inviteres. **Kaare M. Ebert** fandt udkastet til program spændende. Foreslog, at fiskeplejen tænkes ind i de forskellige foredrag, således at fisketegn og fiskepleje bliver bredere funderet.

Pkt. 5. Fiskeridirektoratets rapport om Fiskerikontrol 2009

Mik Jensen henviste til den udsendte rapport om fiskerikontrol og overtrædelser for både erhvervsmæssigt og rekreativt fiskeri i 2009. Det største kontrolområde har været det erhvervsmæssige fiskeri. Grundlaget for data er såkaldte besøgsrapporter, som altid udarbejdes ved kontrol af det erhvervsmæssige fiskeri. Ved kontrol af rekreativt kystnært fiskeri udarbejdes kun besøgsrapport, hvis der konstateres overtrædelse, dvs. der er observeret flere redskaber end angivet i rapporten.

I 2009 viste et mindre antal kontrollerede lystfiskere, at ca. 10 % ikke havde betalt fisketegn. Fiskeridirektoratet vil gerne skabe mere klarhed og vil i 2010 forsøge at kontrollere flere – indtil juni er der kontrolleret 1791 lystfiskere, hvoraf 137 ikke havde fisketegn. I 2009 blev 231 fritidsfiskere kontrolleret, hvoraf ca. 5 % ikke havde betalt. Fiskeridirektoratet vil gerne kontrollere flere fritidsfiskere, men prioriterer indsatsen bl.a. i forhold til kontrollen af redskaber. I 2007 indførtes den risikobaserede kontrolstrategi, dvs. indsatsen er fokuseret i områder, hvor risikoen for overtrædelser er forhøjet, såkaldte ”hot-spot-områder” og en efter en risikovurdering i forhold til fiskebestande, f.eks. habitatarter. Denne målrettede strategi har vist sig at give gode resultater. I 2009 er der anvendt væsentlig flere ressourcer til kontrol af det rekreative fiskeri end i 2008. I 2010 forventes ca. samme niveau som i 2009.

Pkt. 6. Orientering om godkendelse af nyt el-fiskeudstyr

Birgit Bolgann oplyste, at på baggrund af nye EU-regler, skal alt elfiskeudstyr være CE-godkendt. Der er nu udviklet dansk produceret udstyr, som er tilpasset danske forhold og som forventes type-godkendt efter sommerferien. DTU Aqua har afprøvet udstyret, der kan anvendes til opfiskning af moderfisk og kan anbefale dette udstyr. Det foreslås, at man genanvender generatorer, som er CE-mærket. Som drøftet på sidste møde lægges op til, at en del af de sparede midler fra 2009 kan anvendes til tilskud til lystfiskerforeningers anskaffelse af elfiskeudstyr, således at fiskeplejen kan støtte foreninger, som anvender udstyret i fiskeplejesammenhæng. Der er udarbejdet en model for tilskud, bl.a. i forhold til de såkaldte vildfisketillæg. Udstyret er herefter foreningens ejendom.

Kaare M. Ebert var tilfreds med forslaget, som er en stor hjælp for de mange frivillige, der arbejder med fiskepleje. Nogle mindre foreninger må deles om udstyr – samtidig går det mange steder så godt med fiskebestanden, at opfiskning af moderfisk kan klares på én dag.

Pkt. 7. Orientering siden sidst

Fiskeplejekonsulent Jan Nielsen orienterede om et kommende fiskeplejeprojekt – en ”Søhåndbog” med henblik på at kortlægge den viden der findes om danske søer, og samtidig det man ikke ved. Der har været et orienteringsmøde med Danmarks Sportsfiskerforbund og Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, som har udtrykt stor tilfredshed med projektet. Der er mange søer, som man ikke ved noget om eller kun lidt om. Det handler bl.a. om at skabe et netværk af frivillige personer, som alligevel færdes ved den pågældende sø, med henblik på at indhente oplysninger i form af simple standardiseringer om f.eks. hvad man fanger, sigtbarhed, vandtemperatur om søen har det godt mv. Projektet har ophæng i DTU Aquas faglighed og rådgivning. Formålet er at give input og værktøj til lystfiskerne og med henblik på at rådgive myndighederne om, hvordan man kan lave forbedringer og gøre noget for fiskebestandene.

Dorte Bekkevold orienterede om et nyt EU-projekt om havørred, herunder om genetiske metoder til at kortlægge havørredens vandringer, som har relevans for forvaltningen.

Birgit Bolgann oplyste, at der i fiskeriloven er hjemmel til at regulere fisketegnspriserne i forhold til pris- og lønudviklingen. Ifølge Danmarks Statistik vil udviklingen i forhold til den seneste prisstigning pr. 1. januar 2009 betyde en merpris på lystfiskertegn på ca. 10 kr. og en merpris på fritidsfiskertegn på ca. 20 kr. En evt. ændring af fisketegnsprisen vil samtidig betyde en udgift til administration (ændring af giro-kort, ændring af internetbetalingssiden fisketegn.dk mv.). **Niels Barslund** foreslog, at vurderingen af, om fisketegnspriserne skal stige kun tages op hvert 3. år, og at der kun skal ske stigning hvis der er tale om 25 kr. **Harry Lorentzen** var enig i, at der ikke skal ske en vurdering hvert år. **Kaare M. Ebert** var enig, dog skulle man følge udviklingen, således at der ikke bliver tale om en for stor prisstigning. **Birgit Bolgann** konkluderede, at der næste år skal tages stilling til, om fisketegnspriserne skal stige på grundlag af udviklingen. Endvidere skal der indhentes en vurdering af, hvad de administrative omkostninger vil være ved at hæve fisketegnspriserne.

Birgit Bolgann henviste til de forskellige bekendtgørelser, som var udstedt i løbet af foråret, herunder bekendtgørelserne om laksekvoter i henholdsvis Vadehavsområdet og i Skjern Å. Der var generelt god forståelse herfor under hensyn til det biologiske behov for beskyttelse af laksen, men Fiskeridirektoratet er generelt utroligt betænkelige ved den korte tid til at gennemføre et sådant nyt regelsæt og vil fremover være meget tilbageholdne med en lignende hasteprocedure. **Niels Barslund** var enige heri. **Kaare M. Ebert** pointerede, at lignende situationer bør undgås i fremtiden. Han opfordrede til, at Fiskeridirektoratet – i forbindelse med nye bekendtgørelser, der medfører ændringer i udøvelsen af lystfiskeriet – tager kontakt til de involverede foreninger i god tid. **Anders Koed** var forstående heroverfor, men fandt det samtidig tilfredsstillende, at det var muligt at agere så hurtigt i forhold til beskyttelse af en truet og udpeget art – laksen. **Niels Barslund** bemærkede i forhold til bl.a. drøftelsen på sidste møde, at der var fundet en fornuftig løsning omkring laksekvoten i Skjern Å.

Birgit Bolgann oplyste, som en opfølgning på sidste møde, at Fiskeridirektoratet er i dialog med Miljøministeriet vedr. oplysning om odderens udbredelse i forhold til evt. ændring af bekendtgørelsen om stoprist i visse salte vande. Der er tale om, at odderen i visse områder er på udpegningsgrundlaget i habitatdirektivet og derfor kræver beskyttelse. Udvalget vil blive inddraget, når der foreligger konkrete oplysninger.

Birgit Bolgann orienterede om, at Bornholms Trollingklub har indsendt anmodning om mulighed for anvendelse af planerboard i trollingfiskeriet i nærmere afgrænsede områder i Østersøen. Fiskeridirektoratet har svaret, at direktoratet vil se på mulighederne for at imødekomme anmodningen.

Birgit Bolgann henviste til Fiskeridirektoratets orientering på sidste møde om, at Finansministeriet har meddelt, at borgerrettede selvbetjeningsløsninger skal ingereres fuldt ud på Borger.dk. Udvalget tilkendegav på mødet, at Fiskeplejen ikke bør belastes af større engangsudgifter til integrering på Borger.dk med den begrundelse, at det er let tilgængeligt at betale fisketegn via Fisketegn.dk.

Det er efterfølgende fra Finansministeriet besluttet, at der som et minimum skal ske en visuel integrering af Fisketegn.dk på Borger.dk. Størrelsen af udgifterne hertil er endnu ikke kendte.

Pkt. 8. Eventuelt

Jan Steinbring Jensen oplyste, at der den 29. juni vil være åbning af et nyt snæbel-projekt i Varde å, hvor vand fra Ansager kanal vil blive ledt over i Varde å. Der er tale om et projekt til 50 mio. kr. med 35 nye slyngninger og næsten genskabelse af det oprindelige udseende. Miljøministeren vil forestå åbningen. Alle er velkomne.

Arne Rusbjerg spurgte til resultatet af høringen om heltfredning. Det kan oplyses, at Fiskeridirektoratet i februar 2010 skrev til høringsparterne, at det på det foreliggende vidensgrundlag er besluttet ikke at foretage ændringer i de gældende fredningstider for helt i saltvand.

Birgit Bolgann oplyste, at næste møde bliver Temadagen om Fremtidens Fiskepleje den 4. september. Med hensyn til udarbejdelse af Handlingsplanen for Fiskepleje for den kommende 3-årige periode 2011-2013 forventes afholdt to møder i efteråret, evt. i uge 43 og et afsluttende møde i december 2010.